

Nota van toelichting

Algemeen

Op 19 juli 2016 is het Besluit van 7 juli 2016, houdende wijziging van het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met het stellen van regels over de omzetgerelateerde boete (Stb. 2016, 284, hierna: Besluit van 7 juli 2016) in werking getreden. In dat besluit is de mogelijkheid tot een omzetgerelateerde boete geïntroduceerd in het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten (hierna: het Warenwetbesluit). In het Besluit van 7 juli 2016 is de omzetgerelateerde boete geïntroduceerd voor de meest in het oog springende warenwettelijke overtredingen. Het betrof overtredingen van bepalingen in de Warenwet, het Warenwetbesluit algemene productveiligheid, het Warenwetbesluit Producten voor bijzondere voeding/Warenwetbesluit bijzondere voeding 2016, het Warenwetbesluit vruchtensappen 2012 en het Warenwetbesluit informatie levensmiddelen. Daarmee is een begin gemaakt met uitvoering te geven aan de Wet van 20 mei 2015 tot wijziging van de Warenwet in verband met het verhogen van het maximum bedrag van de bestuurlijke boete en enkele andere wijzigingen waaronder regels inzake het aanprijzen van het aanbrengen van een tatoeage of piercing en wijziging van de Warenwet BES in verband met het eenduidig regelen van de bevoegdheden van de eilandbesturen (Stb. 2015, 235, hierna: wijziging Warenwet). In deze wijziging Warenwet is het maximumbedrag van de bestuurlijke boete als gevolg van het amendement Dikkers¹ verhoogd tot de zesde categorie van het Wetboek van Strafrecht (op dit moment €820.000). In de toelichting bij het Besluit van 7 juli 2016 is aangegeven dat op termijn voor iedere overtreding op het gebied van de eerlijkheid in de handel, goede voorlichting omtrent waren en de voedsel- en productveiligheid een omzetgerelateerde boete zal worden geïntroduceerd. Dat wordt in het onderhavige besluit gerealiseerd.

In het Besluit van 7 juli 2016 is bepaald dat een omzetgerelateerde boete slechts kan worden opgelegd indien een overtreding opzettelijk of met grove schuld is begaan (zie artikel 2, tweede lid, van het Warenwetbesluit). Ook kan de omzetgerelateerde boete slechts worden opgelegd aan ondernemingen met een gerealiseerde jaaromzet van ten minste €10 miljoen (zie artikel 3, derde lid). Voor dit criterium is aangesloten bij de Europese definitie van kleine en middelgrote ondernemingen.² Voor een uitgebreide toelichting bij de criteria voor het opleggen van een omzetgerelateerde bestuurlijke boete wordt verwezen naar de toelichting van het Besluit van 7 juli 2016.

In het onderhavige besluit is voor alle overtredingen uit de Warenwetbesluiten bezien of het een overtreding op het terrein van de eerlijkheid in de handel, goede voorlichting omtrent waren of de (voedsel- en product)veiligheid betreft. Indien dat het geval is, is voor die overtreding een omzetgerelateerde boete geïntroduceerd. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de hele bijlage van het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten opnieuw vast te stellen. Hiermee ontstaat er weer een doorlopende nummering en worden enkele omissies en verschrijvingen hersteld. Daarnaast zijn de Warenwetbesluiten die (voornamelijk) op het terrein van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid liggen, uit de bijlage verwijderd. Mijn ambtgenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bereidt een apart Warenwetbesluit bestuurlijke boeten SZW voor.

¹ Kamerstukken II 2014/15, 33 775, nr. 17.

² Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PbEU 2003, L 124).

Overgangsrecht

In dit besluit is niet voorzien in overgangsrecht. Derhalve geldt ingevolge artikel 5:46, eerste en vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht, dat bij verandering van wetgeving nadat de overtreding is begaan de voor de overtreder meest gunstige bepaling moet worden toegepast. Dit betekent dat voor overtredingen begaan vóór inwerkingtreding van dit besluit uitsluitend de boetebedragen uit de kolommen I en II opgelegd kunnen worden, tenzij door het Besluit van 7 juli 2016 voor die overtreding al een omzetgerelateerde boete opgelegd kon worden.

Uitvoering en handhaving

Veel bestuurlijke boeten op grond van de Warenwet worden in met mandaat van de Minister voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) opgelegd. De NVWA acht de wijzigingen als gevolg van het onderhavige besluit uitvoerbaar. Het opleggen van een omzetgerelateerde boete vraagt extra handelingen van de NVWA omdat de omzet van een onderneming moet worden vastgesteld. De regering verwacht dat van de omzetgerelateerde boete een afschrikwekkende werking uitgaat, waardoor het niet vaak nodig zal zijn om een omzetgerelateerde boete op te leggen. In de toelichting bij het Besluit van 7 juli 2016 heeft de regering aangegeven dat na drie jaar de omzetgerelateerde boete geëvalueerd zal worden, met name met betrekking tot de grens van tien miljoen jaaromzet en de boete van 0,5 of 1% van de jaaromzet. Hierbij zullen ook de gevolgen voor de capaciteit van de NVWA worden gezien.

Sinds de inwerkingtreding van het Besluit van 7 juli 2016 heeft de NVWA ongeveer 55 boetes opgelegd voor overtredingen waarvoor al de omzetgerelateerde boetemogelijkheid bestaat. Echter, geen van de gevallen voldeed aan de criteria voor een omzetgerelateerde boete waardoor een boetebedrag uit de eerste of tweede kolom is opgelegd. Voor een deel betrof het overtredingen die waren begaan voor de datum van inwerkingtreding van het Besluit van 7 juli 2016. Ook waren er zaken waarbij de omzet van de onderneming niet groter was dan 10 miljoen. Nu met onderhavig besluit de omzetgerelateerde boete voor het merendeel van de warenwettelijke overtredingen gaat gelden, verwacht de NVWA in de toekomst wel gebruik te maken van de omzetgerelateerde boete.

De aanpassing van de nummering in de bijlage van het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten vergt aanzienlijke aanpassingen van de systemen van de NVWA. Nu de inwerkingtredingsdatum is gesteld op 1 juli 2018, acht de NVWA deze aanpassing uitvoerbaar.

Consultatie

Het ontwerp van dit besluit is voorgelegd aan de deelnemers van het Regulier Overleg Warenwet (ROW).³ Hierop zijn geen reacties binnengekomen.

Voorhang Staten-Generaal

In overeenstemming met artikel 32b, tweede lid, van de Warenwet, is een ontwerp van deze algemene maatregel van bestuur op [datum] aan beide Kamers van de Staten-

³ Aan het ROW nemen vertegenwoordigers deel van ondernemers (industrie en handel), van consumenten, van ministeries (met name van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Economische Zaken), en van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Generaal gezonden. [aanvullen na voorhang]

Regeldrukeffecten

Dit besluit heeft geen gevolgen voor de regeldruk voor het bedrijfsleven en de burger en heeft ook geen overige bedrijfseffecten.

Inwerkingtreding

Inwerkingtreding van dit besluit is voorzien voor 1 juli 2018. Hiermee wordt rekening gehouden met de vaste verandermomenten. Daarnaast heeft de NVWA hierdoor voldoende tijd om de systemen aan te passen aan de nieuwe nummering van de bijlage.

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers